

ՀԱՐՑՈՒՄ ՊԱՏԱՍԽԱՆ Ա.
ՄԿՐՏՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԴՐՈՇՄԻ ՄԱՍԻՆ

14) Եկեղեցւոյ հայրերը ինչպէս կը մեկնաբանեն Յիսուսի մկրտութեան դրուագը:

Ուժերորդ, մինչեւ երեսուն տարեկան դառնալը յայտնապէս ցոյց չտուաւ, թէ ով էր ...: Արդ, այս մեծագոյն խորհուրդներուն պատճառով Քրիստոս կը մկրտուի երեսուն տարեկանին մեզի տալով սրբարար ջուրն ու կենդանարար հոգին. եւ որովհետեւ մարդը մարմին է եւ հոգի, ան երկու տեսակ մաքրութիւն տուաւ՝ ջուրէն եւ հոգիէն, որպէսզի նորոգէ հոգին, որ Աստուծոյ պատկերն է եւ նմանութիւնը, իսկ ջուրը՝ Ս. հոգիի չնորհքով մարմինը մաքրէ մեղքերէն եւ ազատէ ապականութենէն, որպէսզի մահուան կերպարանքը ջուրով լուացուի, որովհետեւ Քրիստոսի մահուամբ կը մկրտուինք:

Այսպէս ինչպէս պատահեցաւ բոլոր դէպերուն, նախ՝ օրինակները խորհուրդով տպաւորուեցան եւ մարդոց միտքերը կրթեցին, ապա եկաւ ձմարտութիւնը ուժգին կատարմամբ նոյնպէս ալ պատահեցաւ մկրտութեան խորհուրդի պարագային: Քանզի Յորդանանի ջուրերով մաքրւած էին բազում անդամներ, որովհետեւ անոր մէջէն անցնելով իսրայէլը մաքրուեցաւ եգիպտական բոլոր ախտերէն եւ արժանի եղաւ ժառանգելու Աւետեաց երկիրը: Անոր մէջ նաեւ Եղիա մարգարէն մաքրուեցաւ եւ երկինք վերացաւ: Նեեման Ասորին մաքրուեցաւ՝ եօթը անդամ մէջը մտնելով: Այս ջուրին մէջ Քրիստոս մկրտուելով հոգիի չնորհքները տուաւ մեզի, որու միջոցով կը մաքրուինք եղիպտական խաւարային բոլոր ախտերէն եւ թեւեր առնելով կը բարձրանանք դէպի երկնային խորանները եւ սրբունքները ախտերէն եւ կը նորունինք Ս. հոգիի չնորհքները:

**ԱՂԱՆԴԱՌԱԿԱՆ
ՇԱՐԺՈՒՄՈՒԹ**

**ԲԱՍԵԼԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ
ՀԱՄԱՌՕՍ ՊԱՏԱՍԽԱՆ**
10. ՊԱՏԱՍԽԱՆԻ ՕՐ ԵՒ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄ

Կ'ըսեն՝ թէ Դատաստանի Օրը հաշուետուութիւն չկա'յ եւ պիտի չըլլայ: Բայց Քրիստոս կ'ըսէ. «Ձեզի կ'ըսեմ, թէ ամէն դատարկ խօսքի համար՝ որ մարդիկ կը խօսին, դատաստանին օրը հաշիւ պիտի տան» (Մտթ. 12:36): Հոռվմայեցւոց նամակը նոյն բանը կ'ըսէ. «Դուն ինչո՞ւ քու եղբայրդ կը դատես, կամ ինչո՞ւ քու եղբայրդ կ'անարգես, որովհետեւ բոլորս ալ Քրիստոսի ատեանին առջեւ պիտի կանգնինք: Որովհետեւ գրուած է. «Ես կենդանի եմ, - կ'ըսէ Տէրը, - որ ամէն ծունկ ինծի պիտի ծոփի, եւ ամէն լեզու Աստուծոյ պիտի խոստովանի»: Ուրեմն մեզմէ ամէն մէկը հաշիւ պիտի տայ իր անձին համար» (Հու. 14:10-12): Նոյնպէս Պետրոս առաքեալ կը գրէ, թէ Հեթանոսական ցանկութիւններով ապրողներ «պատասխան պիտի տան անոր՝ որ պատրաստ է դատել կենդանիներն ու մեռելները» (Ա. Պետ. 4:5):

Սիրելի ընթերցող, ԾՐԱԳ բերքը ամէն Կիրակի կը բաժնուի մեր ժողովուրդին, եկեղեցիներու բանկալին մօս: Նաև՝ Facebook-ի վրայ փնտուել «Jerak կամ ՃՐԱԳ», ապա սեղմել «Like»ը, կարդալու կամ անդամագրուելու համար:

ՀԱՍՑԵ.

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ ԼԻԲԱՆԱՆԻ

ԲՈՒ ԽՈՍՔԻ Խ ՈՅԵՐՈՒՄ ՏՐԱԳ Է ՈՒ Խ ԾԱՇԽԱԵՐՈՒՄ ԼՈՅ
(Ս. 119.105)

ԺԱ. ՏԱՐԻ

ԿԻՐԱԿԻ, 26 ՕԳԼՈՒՑՈՎ

ԹԻՒ 34

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐՈՒ ԱՏՈՒՆԾԱՆՉԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՅՈՒՄՆԵՐ

Ես. 9.8-19: Բ. Կր. 1.1-11:

ՅԻՍՈՒՄ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱՒՏԱՐԱՆԸ ԸՆՏ ՄԱՐԿՈՍԻ 4.35-41

Նոյն օրը երեկոյեան, Յիսուս իր աշակերտներուն ըսաւ. «Եկէ՛ լիթին միւս կողմը անցմինք»: Աշակերտները գգեցին ժողովուրդը եւ բարձրացան այն նաւակին մէջ, ուր Յիսուս կը գտնուէր: Հոն ուրիշ նաւակներ ալ կային:

Յանկարծ զօրաւոր հով մը փոքորկեց ծովը: Ալիքները նաւակին գարնուելով՝ ներս կը բափէին, զայն լեցնելու աստիճան, մինչ Յիսուս նաւակին յետսակողմը բարձի մը վրայ կը քնանար: Աշակերտները արքնցուցին զինք եւ ըսին. «Վարդապետ, եղագ չէ որ մենք կը կորասուինք»:

Յիսուս ոտքի ելլելով հովուն սաստեց. «Դադրէ», եւ ծովուն ըսաւ. «Հանդարտէ»: Հովը դադրեցաւ եւ կատարեալ հանդարտութիւն տիրեց: Ապա Յիսուս դարձաւ իր աշակերտներուն. «Ի՞նչո՞ւ այսպէս վախկու էք. տակաւին հաւատի չունի՞՛ք»: Անոնք չափազանց վախցան եւ իրարու կ'ըսէին. «Ո՞վ է արդեօֆ այս մարդը, որուն նոյնիսկ հովն ու ծովը կը հնազանդին»:

«ԻՆՉՈ՞Ի ԱՅՍՄԻՍ ՎԱԽԿՈՍ ԷՔ. ՏԱԿԱՒԻՆ ՀԱՒԱՏՔ ՉՈՒՆԻ՞Ք»

Յիսուս այս հարցումը ուղղեց իր աշակերտներուն, երբ անոնք ծովուն վրայ փոթորիկ մը դիմագրաւելով՝ խոռվեցան եւ վախցան: Դիւրին է հաւատալ երբ փորձութիւնները բացակայ եւ մեր կեանքեն: Դիւրին է հաւատալ երբ ամէն ինչ հեզասահ ու խաղաղ կ'ընթանայ մեր կեանքին մէջ: Բայց ո՞ւր է մեր հաւատքը երբ փորձութիւնները մեզ կը շրջապատեն: Ո՞ւր է մեր հաւատքը ու համոզումը թէ մենք Զրիստոսի մէջ է որ կը հանգինք, եւ թէ Զրիստոս ինքն է դեկավարը եւ առաջնորդը մեր կեանքի նաւերուն: Նեղութեան ընթացքին իրար անցնիլն ու մտահոգուիլը, Զրիստոսի դեկավարութեան եւ առաջնորդութեան կարողութիւնը կասկածի տակ առնել կը նշանակ:

ՍՈՒՐԵՐ ԵՒ ՏՕՆԵՐ

ԳԻՒՏ ԳՈՏԻՈՅ Ա. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՒ

Վատահարար մեզմէ շատերը լսած եմ այս տօնին մասին: Գիւտ Գոտուոյ Ա. Աստուածածինի տօնը ըստ մեր եկեղեցւոյ տօնացոյցին այս տարի կը գուգադիպի Կիրակի, 26 Օգոստոսին:

Միասնարար ծանօթանանք տօնին:

Արկադիոս կայսրի օրով (395-408) Երուսաղէմի մէջ գտնուած Ա. Աստուածածինի գոտին յատուկ ուշադրութեամբ ու յարգանքով տարուեցաւ Պոլիս, ուր հաւատացեալները մեծ երկիւղածութեամբ առջևելն բայեցին եւ պատուով ու յարգանքով զայն զետեղեցին եկեղեցւոյ մէջ:

Յոյժերը այդ առթիւ կառուցեցին նոր եկեղեցի մը եւս, կոյսին նուիրուած, եւ գոտին դրին այնտեղ՝ հաւատացեալներու պաշտամունքի առարկայ դարձնելու համար եւ տօնը նշանակեցին Օգոստոս 31-ը:

Հայերուս համար, յետսամուտ տօն է Գիւտ Գոտուոյ օրը: Այմէոն կարողիկոսը, 1774 թուականին, իր հրատարակած օրացոյցին մէջ զետեղեց Գիւտ Գոտուոյ տօնը եւ այնուհետեւ տօնակատարութեան մաս կազմեց:

ԱՍՏՈՒԱԾԱՄԱՑՐԸ ԵՒ ՀԱՅ ԵԿԵՂԵՑԻՆ

Հայ Եկեղեցին իր սկիզբէն իսկ յատուկ յարգանք ցուցաբերած է Աստածամօր նկատմամբ, եւ հայերու գրականութեան ճամբով զայն ներկայացուցած է իրեւ «Անարատ տաճար», «Սերովէ հողեղէն», «Մարմնատեսիլ քերովք»: Մեր Եկեղեցւոյ մէջ կը նշուին սուրբ Կոյսին նուիրուած եօթը տարբեր տօները:

Յղութիւն, Ծնունդ, Հնծայումն ի Տաճար, Աւետում, Վերափոխում, Գիւտ գոտուոյ եւ Գիւտ տփոյ:

Իւրաքանչիւր տօն կապուած է Աստուածամօր կեանքին հետ առընչութիւն ունեցող դէպքի մը, Յղութիւնը՝ Սուրբ Հոգւոյ ներգործութեամբ, Ծնունդը՝ իրեւ «Երկրորդ Եւա», Տաճար ընծայումը՝ իր ծնողքին՝ Յովակիմի եւ Աննայի ձեռամբ, Աւետումը՝ Գարբիէլ Հրեշտակին կողմէ, Վերափոխումը՝ իրեւ երկնաւոր Հարս, Գօտիին գիւտը եւ Տուփին գիւտը՝ որուն մէջ իր զլիսածածկոյթը կը դնէ Սուրբ Աստուածածինը:

Հինգերորդ տօնը՝ Աստուածածնայ Վերափոխումը. Օգոստոս ամսըւան 15-ի մերձաւոր Կիրակին նուիրուած է Աստուածամօր Վերափոխման:

ԱՌԱԿ ԻՄԱՍՏՈՒԹԵԱՆ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ (2.1-8)

Որդեակ իմ, եթէ իմ խօսքերս ընդունիս ու իմ պատուիրաններս քովդ պահես, այնպէս որ ականջդ իմաստութեան տաս ու սիրտդ հանճարին բանաս, եթէ դուն իմաստութիւնը քեզի կանչես եւ քու ձայնդ հանճարին ուղղես, եթէ զանիկա արծաթի պէս վիստուս ու ծածուկ գանձերու պէս ծննդես, այն ատեն Տիրոջը վախը պիտի հասկընաս եւ Աստուծոյ գիտութիւնը պիտի գտնես: Որովհետեւ իմաստութիւնը Տէրը կու տայ, գիտութիւնն ու հանճարը անոր բերնէն են: Անիկա ուղիղներուն համար փրկութիւն կը պահէ: Անիկա ուղղութեամբ քալողն է, ո՞չ թէ վիրենք պատմացը աչքն է, ո՞չ թէ վիրենք պատմացը աչքն է, այլ վիրենք սիսալ փնտողը աչքն է, այլ վիրենք սիսալ վգուշացնելու համար արթուն եւ հսկող աչքն է:

ՄԵՐ ՀԱՅՐԵՐՈՒՆ ԽՐԱՏՆԵՐԸ

ԾՆՈՂՆԵՐ ՊԵՏՔ Է ՀՍԿԵԼ ԻՐԵՆՑ ԶԱՒԿՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ

Այո՛, ծնողներ պէտք է հսկեն իրենց վաւակներուն վրայ, որպէսպի գիտնան, թէ իրենց վաւակները ո՞ւր կ'երթան, որո՞նց կ'ընկերանան, ի՞նչ կ'ընեն երբ ընկերներու հետ են, ինչի՞ մասին կը խօսին, ի՞նչ կը դիտեն, ի՞նչ տեսակ իաղեր կը խաղան... Եկեղեցւոյ հայրեր նոյն պատուէրը կու տան. «Ծնողները պէտք է զգուշութեամբ եւ պատրաստակամութեամբ կրթեն իրենց վաւակները, խնամեն, պահեն եւ չձգեն, որ պարապ թափառին, եւ երթան տեսնեն, լսեն ու սորվին մեղք գործել: Աստուծոյ ատեանին առջեւ ծնողներ պատասխանառու պիտի ըլլան իրենց վաւակներուն գործած չարիթներուն համար: Մանուկի մը միտքը յստակ հայելիի նման է. զայն մի զրկեր իրատներէդ, որպէսպի մեղքի ժանգը նստելով չապականէ զայն» (Յովհաննէս Երպ նակացի):

Որքա՞ն փոքրիկներ սորված են սխալը ընտրել ու գործել, երբ հեռու եղած են իրենց ծնողներու աչքերէն:

Որքա՞ն պատանիներ շեղած են, երբ տեսեր են, որ իրենց վրայ հսկող աչք չկայ:

Սիրելի ծնողներ, շատ կարեւոր է, որ ձեր վաւակները զգան ու տեսնեն, որ ձեր աչքը կը դիտէ պիրենք, բայց նոյնքան ու աւելի կարեւոր, որ անոնք գիտնան ու զգան, թէ վիրենք դիտող այդ աչքը՝ սիրո՞ղ աչքն է, գուրգուրալից աչքն է, մայրական քաղցր աչքն է, ո՞չ թէ վիրենք պատմացնելու համար սիսալ փնտողը աչքն է, այլ վիրենք սիսալ վգուշացնելու համար արթուն եւ հսկող աչքն է:

ՀՈԳԵԽՈՐ ԽՈՐՀՐԴԱՏՈՒ

ՋՐԻՍՈՆԵՎԱՅԻՆ ԲՈՒՐՍՈՒՆՔԸ՝ ՍԵՐՈՒԹԵԱՎ ՊԱՐՈՒ

Քրիստոնեայ մարդը Քրիստոսի բուրմունքն է: Բուրմունք մը, որ հանդէս կու գայ մանաւանդ նեղութեան ընթացքին: Ինչպէս երբ հովը փչէ վարդդերը իրենց բուրմունքը կը տարածեն, այնպէս ալ երբ փորձութեանց հովերը փչեն մեր կիանքերուն վրայ, մեր կիանքերը պէտք է Յիսուսի սիրոյն ու ներումին բուրմունքը տարածեն իրենց չորս կողմը: Հաւատքը մութ պահերուն կը փայի այնպէս ինչպէս աստղը երկինքի մուրին մէջ: Քրիստոնեայ մարդը պէտք է նմանի արեւի այն նառագայթին, որ կը նեղքէ ամպերը եւ կը հասնի շերմութեան կարիքը ունեցող մարդուն: Ծա՞ն մըն է իսկական քրիստոնեան: Ծան մը, որ քեւու կը կիզուի արեւին տակ, բայց կիզուող մարդոց կը պարզեւէ շուր եւ հանգիստ:

ՍՈՒՐԲ ԳԻՐՔԸ

Եթէ կարդաս Աւետարանը, մէջդ փափաք կ'արթնայ կոյս, այսինքն՝ մանուր կեանք մը ապրելու, կը մերժես առօրեայ կեանքին յատուկ երկրային երեւոյթները. Եթէ հարուս ես՝ ոչինչ կը համարես հարստութիւնը երբ լսես թէ ան որ նեանուած եր հիւսին հետ՝ դարձաւ լու Տիրամայրդ. Եթէ դուն աղքատ ես՝ շես ամշնար աղքատութեանէդ, երբ իմանաս որ աշխարհի Արարիչը չամչցաւ ամենադաշտ տուննէ:

(Յովհաննէս Ոսկեբերան)